Rok XXII.

„Orędownik“ wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.
Przedpłata kwartalna wynosi w mieście 2 m., za pocztach 2 marki 25 fen.
Egzemplarz sprzedaje się po 10 fen.
Rękopismów nie zwraca się, ale je się niszczy.

ORĘDOWNIK.

Nr. 117

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 fen. od wiersza petytowego.
Ekspedycya Wiedeńska ulica numer 8 parter
Listy nadsełać należy franco pod adresem: Redakcya „Orędownika“ Poznań.

Pismo poświęcone sprawom politycznym i społecznym.

Dziś: Wenancyusza m. Jutro: Heleny kr.

Poznań, sobota 21 maja 1892.

Słońca wschód 3,57 Zachód 7,57
Księżyca wsch. 2,17 Zach 1,22

Redakcya i Ekspedycya Wiedeńska ulica nr. 8, parter.

Poznań, dnia 20 maja.

— **Wiec katolicki w Berlinie** dał „Dziennikowi“ pochop do uwagi, że niesłusznie odradzaliśmy tutejszemu komitetowi urządzenie wieca za projektem szkolnym w Bazarze, kiedy „Germania“ takiego zarzutu nie czyni katolikom berlińskim za urządzenie wieca w tych dniach. „Dziennik“ dodaje, żeśmy z naszemi uwagami wystąpili dopiero w tydzień po ustąpieniu hr. Zedlitza. „Dziennik“ nie może się połapać w téj sprawie. Nasze organa szlacheckie mają to do siebie, że gazet czytać nie umieją a co przeczytają, tego jeszcze nie rozumieją.

Myśmy zanim wiec w Bazarze ogłoszono obszernie pisali i uzasadniali, że wiec, odzywający się za projektem hr. Zedlitza, jest zbyteczny. „Dziennik“ widocznie tego nie rozumiał, a czego się nie rozumie, to też zwykle wypada z pamięci.

Nie rozumie też „Dziennik“ i tego, że nie można na równi stawiać wieca w Bazarze z obecnym wiecem katolików berlińskich. W Bazarze chodziło o projekt szkolny, a w Berlinie o wyświecenie obecnego położenia politycznego, w jakie się dostali katolicy w Prusach w skutek upadku projektu hr. Zedlitza. Jak w Wrocławiu niedawno temu, tak i w Berlinie teraz zamanifestowali katolicy ponownie swe stanowisko, powtórzyli swe wszystkie żądania, nie pominęli nawet stósunku potrójnego przymierza do świeckiéj władzy Papieża, — kwestya szkolna figurowała przy tem tylko jako część żądań, a o projekcie hr. Zedlitza mówiono tylko — pobocznie.

Wszystko to jest jasno wypowiedziane w „Germanii“ — „Dziennik“ mimo to pomieszał wiec Bazarowy z wiecem Berlińskim, jak groch z kapustą, bo — po prostu nie doczytał, a co czytał, tego nie rozumiał.

Gdyby był „Dzien.“ w „Germanii“ wszystko przeczytał, byłby się dowiedział, że poseł dr. Lieber, główny mówca w Berlinie, mówił wyraźnie o tem, że Centrum z rozmysłem wstrzymywało katolików od urządzania wieców za projektem hr. Zedlitza, ażeby przeciwników Kościoła nie drażnić i nie budzić do większéj opozycyi. To byłyby prawie te same powody, dla których „Oręd.“ odradzał wieca w Bazarze.

„Dziennik“ po prostu téj rzeczy nie rozumie, ale — pisze.

Nasze organa szlacheckie, obsługujące znaną u nas politykę szlachecką, na wszystkie boki bankrutującą, mają to do siebie, że najprzód uważają za rzecz niestósowną wdawać się w dyskusyą z pismami ludowemi, a powtóre to, że się dyskusyi z temi pismami po prostu boją i dla tego jéj unikają.

Nie jest to wcale drobnostką, jakby się to w pierwszéj chwili wydawać mogło. „Dziennik“ popisał nie dawno temu pod tytułem „Słomiany ogień“ wprost herezye o prywatnéj nauce polskiéj. „Kuryer“ odwołując się na ostatni list Papieża do Biskupów francuzkich, polecał nam w bardzo anielski sposób — lojalność pruską. Dobre to dla — rządu pruskiego — ale co „Kuryer“ daje narodowi? Te i tym podobne artykuły mogą tylko bałamuctwa szerzyć i dla tego konieczną jest rzeczą, żeby się przeciw tego rodzaju wpływom naszych organów szlacheckich ogradzać.

— Z Zachodnich Prus piszą do „Westpr. Volksbl.“ o traktowaniu katolickich Towarzystw nauczycieli przez ewanielickich inspektorów szkólnych w Pr. Zachodnich, co następuje:

Kiedy nie dawno temu chciano w pewnéj miejscowości założyć katolickie Towarzystwo nauczycieli, zawezwał ewanielicki inspektor szkólny do siebie dwóch katolickich nauczycieli z owéj miejscowości. Inspektor szkólny wyraził do przywołanych nauczycieli swe głębokie ubolewanie, że starają się o założenie Towarzystwa katolickiego i używał wszelkich możliwych środków, ażeby nauczycieli odwieść od téj myśli.

Zawezwani nauczyciele oświadczyli, że właśnie w ich okolicy jest katolickie Towarzystwo nauczycieli bardzo potrzebne, i to dla tego, ażeby w nauczycielach obudzać i podnosić ducha religijnego a tem samem zaszczepiać w ludności zasady religijne i ratować ją od moralnéj zagłady. Ludność w téj okolicy jest przeważnie polskiéj narodowości, a jeżeli lud polski zatraci swą religią, to może się stać daleko niebezpieczniejszym, jak każda inna narodowość.

Jak na to odpowiedział p. inspektor szkólny? Oświadczył, że nauczyciele niepotrzebnie się troszczą i kłopocą o to i niepotrzebnie się starają o zaszczepianie zasad religijnych w ludności, gdyż na to jest dosyć wojska, które w razie zaburzeń i rozruchów wśród ludności będzie potrafiło przywrócić porządek.

Czy taki inspektor szkólny, jak słusznie zauważa „Westpr. Volksblatt“, nie sprzeciwia się zasadom chrześcijańskiéj pedagogiki, czy nie sprzeciwia się słowom królewskim, brzmiącym: „Ludowi musi być religia zachowaną?“ Słusznie więc przypisują napad kościelecki dzisiejszemu systemu szkólnemu. Bo czyż szkoła dzisiejsza stara się o to, ażeby dzieci otrzymywały religijne wychowanie? My katolicy żądamy takich inspektorów szkólnych, którzy nietylko, że nie będą zabraniali zakładać nauczycielom katolickich Towarzystw nauczycielskich, ale będą je popierali. Musimy się domagać o takich inspektorów szkólnych, którzy będą pielęgnowali ducha katolickiego wśród nauczycieli. Gdyż tylko wtedy, gdy będziemy mieli prawdziwie religijnych nauczycieli i inspektorów szkólnych, wtedy dopiero możemy mieć nadzieję, że dzieci nasze zostaną ludźmi religijnymi.

Tyle „Westpr. Volksbl.“ My z naszej strony zapytujemy się owego inspektora szkólnego, co miał na myśli, gdy powiedział, że w Prusiech jest dosyć wojska, ażeby w razie zaburzeń wśród ludności polskiéj przywrócić porządek.

Wszędzie ludzie się starają, ażeby walczyć przeciwko socyalistom. Odbywają się w téj sprawie narady po Towarzystwach, ażeby skutecznie działać przeciwko temu, by tamę położyć socyalistom, by lud zdala od nich się trzymał. A tu inspektor szkólny, któremu jest powierzony dozór nad szkołą, powiada, że niepotrzebne te wszystkie zabiegi, bo rząd ma dosyć wojska, które starać się musi o porządek. Oj czas, czas wielki, żeby na dobre zaprowadzono zmianę w szkołach ludowych!

I do berlińskiéj „Germanii“ donoszą z Prus Zachodnich, że wszyscy ewanieliccy inspektorzy szkólni sprzeciwiają się zakładaniu katolickich Towarzystw nauczycieli i krzywem na nie patrzą okiem. A i katoliccy inspektorzy szkólni, których w nawiasie mówiąc jest w Prusach Zachodnich bardzo mało, zachowują się co najmniéj obojętnie w obec katolickich Towarzystw nauczycieli. Gdyż dotąd — o ile wiadomo — żaden z katolickich inspektorów nie przyłączył się do Towarzystwa nauczycieli. Takie zachowywanie się inspektorów szkólnych nie odpowiada — być może — intencyom p. ministra oświaty, ale odpowiada dyrektywie rejencyi, a zwłaszcza kwidzyńskiéj. O rejencyi kwidzyńskiéj mamy dokładne wiadomości, że nie chętnem okiem spogląda na katolickie Towarzystwa nauczycieli. W ostatnim jeszcze czasie czyniła pewnemu nauczycielowi zarzuty, że przystąpił do takiego Towarzystwa.

Z tego przecież wynika konieczność, ażeby ludność katolicka nie prędzéj się uspokoiła i wołała, dopóki sprawa szkólna nie zostanie uregulowaną ku jéj zadowoleniu i dopóki dozór nad szkołami nie będzie powierzony mężom takim, którzy będą zezwalali na to, by nauczyciele katoliccy wszędzie swobodnie i otwarcie mogli się przyznawać do swych przekonań religijnych.

— Z sejmu pruskiego. Na czwartkowem posiedzeniu sejmu pruskiego stawił wolnomyślny poseł Richter wniosek, ażeby rząd przedłożył sejmowi projekt, którýby zmienił ustawę, tyczącą się prawa głosowania na posłów do sejmu pruskiego, a nadto żeby okręgi wyborcze inaczéj podzielił, jak dotychczas. Wniosek swój uzasadnił żądaniem, ażeby wybory do sejmu pruskiego odbywały się w ten sam sposób, co i do parlamentu niemieckiego. Mówił także, że wskutek nowego prawa względem podatku dochodowego w wielu miejscowościach wybory inaczéj wypadną, aniżeli dotąd. Rząd powinien się więc tą sprawą zająć, gruntownie się w niéj rozpatrzeć i sejmowi pruskiemu przedłożyć projekt gotowy. Nowy podatek dochodowy nałoży na ludzi zamożniejszych większe ciężary, natomiast klasa biedniejsza będzie mniej płaciła, skutkiem czego będą wyborcy, głosujący w 3 klasie, znacznie pokrzywdzeni.

Minister Herrfurth odpowiedział, że rząd nie myśli wcale w téj sprawie nic zmieniać, ponieważ ten sposób głosowania, jaki się dotychczas praktykuje, przepisuje konstytucya, rząd zaś nie może się sprzeciwiać prawom konstytucyjnym. Rząd również nie przedłoży projektu, tyczącego się nowego podziału okręgów wyborczych, ponieważ ani rząd, ani większa część posłów tego sobie nie życzą i uważają dotychczasowy podział za dobry.

Przemawiał także na temże posiedzeniu poseł nasz p. L. Czarliński i oświadczył się w imieniu Polaków za zmianą dotychczasowego sposobu głosowania na posłów do sejmu pruskiego, i zwrócił się z prośbą do p. ministra, ażeby miał na względzie podział okręgów wyborczych w dzielnicach polskich. Co do prawa głosowania — to najgłówniejsza rzecz, ażeby to zawsze sumiennie wykonywano. Gdyby został zaprowadzony nowy system głosowania, to powinien się odbywać prawnie; wedle dotychczasowego systemu nie zawsze się to działo, a mianowicie w dzielnicach polskich.

Posłowie z centrum wyrazili także życzenie, ażeby wybory do sejmu pruskiego odbywały się w ten sam sposób, w jaki się odbywają do parlamentu niemieckiego.

Nowiny polityczne.

— **Z Berlina.** Ciągle jeszcze się rozpisują o pogodzeniu się cesarza Wilhelma z byłym kanclerzem ks. Bismarkiem. Stary Bismark nie może się uspokoić i pisze naprzemian to do „Hamb. Nachr.“ to do „Munch. Allg. Ztg.“, t. j. do swych przybocznych organów i naturalnie karci surowo dzienniki berlińskie za to, że się poważyły o téj sprawie rozpisać i że twierdzić się ośmieliły, iż hr. Herbert Bismark stara się o urząd ambasadora.

Do najnowszego numeru „Munch. Allg. Ztg.“ pisze mniéj więcéj tak: O objęciu urzędu ambasadora przez hr. Herberta nie może być na razie mowy i to z téj przyczyny, że hr. Herbert z łatwo zrozumianego powodu nie może się zgodzić, by go zamianowano „ajentem“ obecnéj zagranicznéj polityki.

Niektóre dzienniki berlińskie powtpiewają o tem — tak dalej pisze — że wpływowi ministro-

wie uważają za konieczne dla dobra państwa, ażeby pogodzenie pomiędzy cesarzem a ks. Bismarkiem nastąpiło. Niech sobie powątpiewają, przecież opinii publicznéj na ich zdaniach zależeć nie może.

Tyle „Münch. Allg. Ztg." o cesarzu, ks. Bismarku i Herbercie Bismarku. Może było by dobrze, gdyby Bismark nazwał po nazwisku tych wpływowych ministrów, którzy tak usilnie się starają o pogodzenie się cesarza z Bismarkiem. Wtedy można by może temu uwierzyć, ale dziś to każdy się wyśmieje z takich pogłosek.

— Chrystyania. W Północnéj Norwegii było zeszłéj środy 18 bm. trzęsienie ziemi, które nie wyrządziło jednak żadnéj większéj szkody.

— Nowy Jork. Z Północnéj Ameryki dochodzą straszne wieści. W mieście New. City jest wielka powódź Przeszło 200 kilkopiętrowych kamienic woda zupełnie zalała. Kilkanaście osób utonęło. Dotąd odnaleziono 7 trupów.

W mieście Makiney spaliło się 5 koszar wojskowych, cała prochownia wyleciała w powietrze. Około 70 żołnierzy zostało ciężko poranionych.

Wiadomości miejscowe i potoczne

Poznań, 20 maja.

— * **Teatr polski w Krotoszynie.** Dziś w piątek obraz historyczny Juliana z Poradowa: „Przeor Paulinów". W sobotę operetki Offenbacha: „Joasia płacze, Jaś się śmieje" i :„Bęben", oraz komedya Fredry: „Jestem zabójcą". W niedzielę operetka Straussa: „Zemsta nietoperza". W poniedziałek operetka Offenbacha: „Małżeństwo przy latarniach", komedya: „U ciotuni" i pierwszy akt opery St. Moniuszki: „Halka".

— * **Teatr polski w Gostyniu.** W sobotę 21 bm. na pierwsze przedstawienie: „Kraj". W niedzielę dramat Al. Felińskiego: „Barbara Radziwiłłówna".

— * **W** sobotę dnia 21 bm. odbędzie się w sali hr. Działyńskich w Poznaniu ostatni IV wykład popularny dr. Czesława Czyńskiego o okultyzmie na cele dobroczynne.

Część I. Metoda wiedzy okultystycznej i jej zastosowanie. Życie ogólne (kosmogonia). Rasy ludzkie — Człowiek (Andrcgonia). Urodzenie (Psyburgia). Śmierć (Psychurgia). Świat niewidzialny. Tablice analogiczne i figury magiczne. Sposoby urządzenia zwierciadeł odbijających obecne siły niewidzialne. Konkluzya.

Część II. Doświadczalna. Hypnotyzm. Jego powstanie. Badania nowoczesne. Sposoby otrzymania snu. Podział hypnozy. Badacze hypnotyzmu. Zastósowanie.

Demonstracye z dziedziny sugestywności na obecnych. Wykonywanie rozkazów na jawie. Hypnotyzowanie zwierząt domowych.

Część III. Objawy sugestyi na uśpionym osobniku p. M. C.

Ceny miejsc: Krzesła w I, II, III rzędzie 2 m., w dalszych 1 m., wstęp 50 fen. Biletów nabyć można w księgarni Wgo Żupańskiego i w cukierni Wgo Żuromskiego. Przy kasie sprzedawane nie będą. Dzieła prelegenta z dziedziny okultyzmu są do nabycia w księgarni Wgo Żupańskiego. Początek o godz. 8.

— * **Osoby** mające zamiar udania się na Zjazd „Sokołów" do Lwowa chcące korzystać z zniżki ceny podróży koleją żelazną zapraszamy na zebranie Zarządu w sobotę dnia 21 bm. wieczorem o godz. 9 w lokalu pana Kempfa przy Wrocławskiéj ulicy. Zarząd Tow. Gimnastycznego „Sokół" w Poznaniu.

— * **Msza** św. na intencyą wykorzenienia pijaństwa w naszym kraju i dla wyjednania błogosławieństwa Bożego „Jutrzence", Towarzystwu wstrzemięźliwości, odprawi się w niedzielę o 8 godz. rano w kaplicy Pana Jezusa. Upraszamy członków „Jutrzenki" o liczny udział.

Podczas wycieczki „Jutrzenki" dnia 22 maja odbędzie się gra fantowa. Na ten cel zebrano dosyć znaczną liczbę cennych przedmiotów, pomiędzy któremi zasługuje przedewszystkiem na uwagę żelazny model pługa wrzesińskiego, wykonany przez robotnika fabryki Cegielskiego w wolnych chwilach od pracy.

— * **Tutejszemu** robotnikowi Wrzesińskiemu, mieszkającemu przy Rybakach nr. 8, zaginął 6 letni synek Stefan zeszłéj środy przed południem. Chłopiec miał na sobie ciemny ubiorek a na głowie kapelusz słomiany. Dotąd jeszcze dziecka nie znaleziono i nie odprowadzono stroskanym rodzicom.

— * **Od** przyszłéj niedzieli 22 bm. będzie we wszystkie niedziele, święta i w środy każdego tygodnia kursował osobny pociąg kolejowy pomiędzy Poznaniem a Swarzędzem. Pociąg ten będzie odchodził z Poznania o 3 godzinie minut 45, a przypędzi do Swarzędza o 4 godz. minut 21. Osoby które będą chciały jechać tym pociągiem, muszą sobie wykupić osobne tak zwane niedzielne bilety kolejowe. Bilety te będą wydawane na stacyach kolejowych w Poznaniu i Głównie i tylko do 2 i 3 klasy. Na niedzielne bilety kolejowe będzie wolno powracać z Swarzędza tylko tym pociągiem, który odchodzi o godzinie 9 minut 13 wieczorem z Swarzędza.

— * **Katoliccy** żołnierze tutejszego garnizonu byli ubiegłéj środy u spowiedzi wielkanocnéj, a dnia następnego w czwartek przystępowali do Komunii św. w kościele garnizonowym przy placu Bernardyńskim. Przy słuchaniu spowiedzi pomagało proboszczowi dywizyjnemu ks. Tetzlaffowi 14 księży z miasta.

— * **W** pomieszkaniu pewnego robotnika w Jeżycach odbyto ubiegłéj środy rewizyą i znaleziono 410 m. w gotówce i kilka złotych pierścionków, które niedawno temu skradziono w pewnéj kamienicy przy W. Garbarach.

— * **Jeżyce.** Wczoraj we czwartek 19 bm. na posiedzeniu tutejszéj reprezentacyi gminnéj został wprowadzony urzędowo przełożony gminy p. Frydrychowicz i zaprzysiężony przez lantrata. Na posiedzeniu temże obrano stałą komisyą budowlaną, składającą się z trzech członków a mianowicie pp.: budowniczych Margowskiego, Władysława Jakubowskiego i Schencka.

— * **„Poradnika gospodarskiego"** wyszedł nr. 21 i zawiera: Wiadomości od Patronatu. Nowe Kółko rolnicze w Mielżynie. Pytania i odpowiedzi. Rozmaitości. Ceny zboża i płodów rolniczych. Ogłoszenia.

— * **Ferye** zielonoświąteczne ustanowił minister dla wszystkich szkół ludowych w całej monarchii pruskiéj aż do czwartku po świętach włącznie, tak iż nauka rozpocznie się dopiero w piątek po Zielonych Świątkach.

— * **Nowy Tomyśl.** Ostatni jarmark, jaki się w mieście naszem odbył zeszłego czwartku, wypadł dość licho. Było mało kupców i mało sprzedających. Za dobre krowy płacono od 120 do 185 m., za gorsze 60 do 120 m. Za konie robocze płacono od 100 do 400 m. Również rzemieślnicy i kramarze nie byli zadowoleni z jarmarku.

— * **Krzywiń.** W ubiegłym tygodniu zabiło 2 tutejszych rzeźników chorą krowę. Policya się o tem dowiedziała i kazała zrewidować mięso. Wykazało się, że mięso było niezdrowe i dla tego policya je zniszczyć kazała.

— * **Pniewy.** W przeszłym tygodniu wybuchł wielki pożar w stodole posiedziciela Engelmanna. W stodole stało 15 sztuk bydła, ponieważ starą oborę rozrzucono a nową dopiero budowano. Zdołano uratować tylko 4 krowy, reszta żywcem się spaliła. Nadto zgorzały wszelkie zapasy słomy i paszy, kilka fur niemłóconego zboża, młockarnia i sieczkarnia i wiele innych narzędzi rolniczych. Jakim sposobem ogień powstał, dotąd nie wiadomo.

Pokój przy familii.

(Z pamiętników starego kawalera.)

(Ciąg dalszy.)

— Tu będzie panu, jak w niebie — mówiła zacna dama. Cisza i spokój, bo proszę pana, któż tu mieszka właściwie? Ja jedna, zawsze sama. Pelci nie rachuję, takie to łagodne i cichutkie stworzenie. Grywa czasem, ale trzeba wiedzieć, że artystycznie grywa, nie jak ta z pierwszego piętra. Poznasz ją pan. Kokietka, jakiéj świat nie widział. Ciągle siedzi w oknie i mizdrzy się. Cisza, spokój u mnie jest zawsze. Olimpcia także u mnie mieszka, ale rozumiesz pan przecie, ciągle zajęta. Robi kroki i mało kiedy w domu jest, a tych czworga dziatek nie ma co rachować. To są aniołki milutkie, cichutkie i w ogóle rzadko kiedy płaczą Pan zapewne życzy sobie mieć samowar i usługę?

— Wprawdzie mam własny samowar, ale wolałbym...

— Domyślałam się tego, dobrze więc. Usługiwać pana będzie Katarzyna, moja służąca. Bardzo dobra kobieta. Lubi się czasem upić, ale nie codzień. Wybaczam jéj to, ponieważ wybornie gotuje.

— Jabym też, proszę pani, nająć chętnie pokoik z całkowitem utrzymaniem.

— Jeżeli pan sobie życzy.., obawiam się tylko czy panu dogodzę.

— Nie jestem wymagający. Byle nie truć się w restauracyi — będę zadowolony ze wszystkiego.

— Bo, widzisz pan, u nas po gospodarsku. Zupa jedna, sztuka mięsa jedna, pieczeń jedna! Wszystkiego po jednemu, ale zdrowo i smacznie; przekonasz się pan, że zbytków nie robimy, jak jest na obiad indyk, to już nie ma zająca. Czasem mamy kuropatwy, cietrzewie. Poczciwy Jaś przysyła je nam. Wiesz pan przecie, Jaś maszynista. Niekiedy znajomy konduktor przywozi nam drób z prowincyi. Zwyczajnie staramy się, jak możemy. Czasem sama Pelcia robi leguminkę, pysznie robi! Zobaczysz pan! W ogóle po gospodarsku, a pan może przyzwyczajony...

— Nie, szanowna pani, nie jestem przyzwyczajony do zbytków. Idzie mi tylko o to, czy będę mógł wywzajemnić się za te wszystkie wygody...

— To najmniejsza rzecz. Da pan dwadzieścia pięć rubli miesięcznie, ma się rozumieć z góry, gdyż właśnie chciałam sprawić Pelci okrycie — bo to, które ma (zobaczysz je pan) jest już niemodne. Obecnie noszą zupełnie inny fason, a Pelcia, chociaż nie elegantka, ale o takie rzeczy dba. Naturalnie, taka młoda panienka nie może mieć nic wspólnego ze starym fasonem!

Zgodziłem się na wszystko, zapłaciłem z góry, w przystępie rozrzewnienia ucałowałem nawet rączki godnéj damy — i wybiegłem uszczęśliwiony na ulicę..

Za dwadzieścia pięć rubli na miesiąc mieć pokój ze wspólnem wejściem, usługę, herbatę rano i wieczorem, obiad, towarzystwo i opiekę w chorobie — to szczyt marzeń i szczyt taniości zarazem! Samo ciepło rodzinne i troskliwość kobieca więcéj są warte.

Nazajutrz zainstalowałem się w moim pokoiku. Poznałem Olimpcię, Pelcię, adwokata, czworo miłych dziatek i Katarzynę. W niedzielę przyszedł maszynista, i po obiedzie wszyscy poszliśmy na spacer do Łazinek.

Śliczny to był dzień, prawdziwa rozkosz dla mnie. Byłem w gronie rodzinnem, wprawdzie w cudzem, ale zawsze w gronie. Maszynista prowadził panią Szwalberg, adwokat Olimpcię, dzieci szły przodem — a ja.. zdobyłem się na odwagę i podałem ramię Pelci. Przyjęła je z wdzięcznym uśmiechem. Byłem szczęśliwy i dumny. Pelcia rozmawiała ze mną o kwiatach. Postanowiłem w duchu, że codzień będzie miała na swoim stoliku świeży bukiet. Opierała się na mojem ramieniu lekko, ale dotknięcie jéj ręki sprawiało mi nieopisaną rozkosz. Chodziliśmy w cieniu starych kasztanów, muzyka grała. Chodziliśmy tak do wieczora, wracając, wstąpiliśmy do ogródka w alejach. Maszynista kupił piwa, a ja cukierków dla pań. Były te chwile pełne niewysłowionego uroku.

Nazajutrz, gdy przyszedłem na obiad, zastałem panią Szwalbergową bardzo wzburzoną i musiałem jéj przyznać słuszność.

Poczciwa Katarzyna, z powodu nieprzewidzianego spotkania się na targu z jakąś kumoszką, nie była trzeźwą, w kuchni narobiła pełno dymu, obiad się zepsuł.

Ktoby tam dbał o takie rzeczy! Pelcia przyrządziła kawę i zaspokoiliśmy głód. Wróciwszy do mego pokoiku, zastałem w nim wielki nieład Wszystko było poprzewracane, fotografie, powyciągane z albumów, walały się na podłodze, a ładny wazonik porcelanowy, który miałem ofiarować Pelci, rozbity na kawałki.

Niewiedziałem czemu ten nieład przypisać, ale uprzejma gospodyni sama wyprowadziła mnie z błędu.

— Panie Stanisławie — rzekła wchodząc — jestem w rozpaczy!.. Obiadu dziś nie było..

— To bagatelka.

— Pan jesteś bardzo wyrozumiały, zawstydzasz mnie swoją dobrocią.

— Nie ma o czem wspominać..

— Ale oprócz tego, poniosłeś pan stratę — odezwała się płaczliwie usiłując zebrać potłuczone skorupki. — Taki wazon!

— Nie miał wielkiéj wartości.

— Ale zawsze, bo widzi pan, ja muszę się wytłómaczyć.. Loluś bawił się albumem, a miał paluszki powalane masłem, chciałam mu zabronić, ale rozpłakał się; za Lolusiem przyszła Micia, Sabcia i mały Broniś — i oto zrobiło się nieszczęście. Widzi pan, Olimpcia teraz robiąc kroki, nie ma czasu zajmować się dziećmi, ja jestem rozerwana, Pelcia ma przed południem lekcye, a w sali jest lustro. Bojąc się o nie, pozwalam dzieciom bawić się w tym pokoiku, przecież to panu nic nie szkodzi..

(Ciąg dalszy nastąpi.)

— * **Inowrocław.** Niedawno temu znaleziono tutaj na ulicy Kasztelańskiej pewnego nieżywego czeladnika szewskiego. Początkowo sądzono, że sobie sam życie odebrał. Zeszłego wtorku po południu odbyła się sądowa obdukcya zwłok, która wykazała, że ów czeladnik szewski nie odebrał sam sobie życie, ale został zamordowany. Zamordowany miał na głowie i na ciele kilka wielkich ran, zadanych jakiemś ciężkiem i tępem narzędziem. Prokuratorya poszukuje mordercy.

— * **W Koronowie** został założony nowy polski Bank ludowy. Dyrektorem banku został obrany p. dr. Chłapowski.

— * **Strzelno.** Fabryka mączki w sąsiedniéj wsi Bronisławiu, ma być, jak słychać, sprzedaną. Fabryka jest położoną nad spławną Notecią i nad obecnie się budującym torem kolejowym mogilnicko strzelińskim i i codziennie może 2200 centnarów kartofli przerobić.

— * **Wolsztyn.** W ostatnim czasie płacono tutaj na targu za 100 kilogramów pszenicy 20 m., żyta 20 m., jęczmienia 14 m., owsa 16 m., grochu 22 m., kartofli 5 m., siana 5 m., za 1 kilogram masła 2 m., za kopę jaj 2 m.

— * **W Podgórzu** pod Toruniem pochwycił właściciel pola ludzi, którzy mu go tylko zasadzone kartofle wybrali z ziemi. Było ich pięciu. Robili to w nocy z piątku na przeszłą sobotę. Pochwycono z nich dwóch. Tłómaczą się, że zrobili to tylko z biedy i głodu.

— * **Gdańsk.** Cesarz podarował podczas swego pobytu w Gdańsku naczelnemu prezesowi Prus Zachodnich, Gosslerowi, swój obraz. Najprzew. ks. Biskup Redner otrzymał order czerwonego orła 2 klasy, radzca zdrowia Abegg order korony 3 klasy, córka gdańskiego nadburmistrza Baumbacha otrzymała broszkę z orłem w bryllantach.

— * **Nawet** dzienniki niemieckie zastanawia to nie pomału, że w ostatnim czasie niemczenie nazwisk polskich miejscowości dzieje się w Prusach tak często. Czytamy co do tego w „Danziger Zeitung“.

„Od dziesiątek lat, jak wiadomo, zamieniają polskie nazwiska miejscowości w Poznańskiem, Prusach Zachodnich i Śląsku, nawet i w Prusach wschodnich, urzędowo na niemieckie. W najnowszym czasie dzieje się ta przemiana w Poznańskiem na der przyspieszonym krokiem. Tak w ostatnich tygodniach w samych powiatach bydgoskim, żnińskim inowrocławskim, wągrowieckim i czarnkowskim nadano 15 miejscowściom w miejsce polskich niemieckie nazwy. Nadto skoro więcéj gmin wiejskich łączą w jedną, nadają wtedy połączonéj wielkiéj gminie nazwisko niemieckie. Nawet w prowincyi brandenburskiéj dostało w najnowszym czasie kilka wsi z łużyckiemi nazwami nowe nazwiska niemieckie, między innemi znana miejscowość „Niemasz chleba“ w pobliżu Gubna. Na Śląsku przechrzcono, jak wiadomo, miasto Międzybór z urzędu na Mittelwalde. Ale gdy dawniejszemi czasy przy zamienianiu polskich na niemieckie nazwiska w Poznańskiem i Prusach Zachodnich wybierano na to dowolnie nazwy niemieckie, tłómaczono teraz w ostatnim czasie polskie nazwisko odpowiednio na niemieckie dosłownie. Tam tylko, gdzie przetłómaczenie było niepodobieństwem, wybrano im nazwę niemiecką.“

— * **Wspólnicy zbrodni.** W listopadzie r. 1890 zamordowano w pociągu kolejowym idącym z Warszawy do Poiewa, dwóch przemysłowców: Szmidta i Kuźnickiego, i obrabowano ich ze znacznéj sumy pieniężnéj. Sprawcy na razie nie wyśledzeni, zdołali umknąć, zabrawszy większą część łupu, obdarowawszy jednak najprzód tych, którzy im byli pomocni przy spełnieniu zbrodni, lub też ukrywali ich po zbrodni i ułatwili ucieczkę. Śledztwo, które ciągnęło się przeszło rok, wykryło, że głównemi sprawcami byli dwaj włościanie, Pawlak i Wyrostkiewicz, którzy właśnie umknęli, podobno do Ameryki. Udało się natomiast wykryć cały szereg ich pomocników i pociągnąć ich do odpowiedzialności sądowéj. W ubiegłym tygodniu odbyła się w sądzie okręgowym warszawskim ostateczna rozprawa w procesie 11 wspólników téj zbrodni. Jedni z nich pociągnięci zostali do odpowiedzialności za to, iż nie przyjmując udziału bezpośredniego ani w morderstwie Schmidta i Kuźnickiego, ani w zrabowaniu pieniędzy, lecz pod wpływem chęci zysku, po uprzedniem porozumieniu się z zabójcą, Franciszkiem Pawlakiem, świadomie przed dokonaniem przestępstwa dawali przytułek u siebie Pawlakowi i Wyrostkiewiczowi, a następnie dostarczali im wszelkich środków do ukrycia się; drudzy za to, że dopomagali do ukrycia morderców i ich zbrodni. Po rozprawie wydał sąd wyrok następujący:

Stanisława Baczyńskiego, Franciszkę Szymczakównę, szeregowca rezerwowego artyleryi fortecznéj Jakóba Ziółkowskiego, Jakóba Pawlaka, Feliksa Dzierdzikowskiego i Wiktoryę Ziółkowską skazano na pozbawienie wszystkich praw stanu i zesłanie do ciężkich robót; Baczyńskiego na lat 15, Szymczakównę, Jakóba Ziółkowskiego i Jakóba Pawlaka na lat 10, Jana Dzierdzikowskiego i Wiktoryę Ziółkowską na lat 6, po odcierpieniu zaś téj kary na osiedlenie ich wszystkich w Syberyi na zawsze. Michała Kupczaka postanowiono pozbawić wszystkich szczególnych praw i przywilejów i zamknąć w wieży na 8 miesięcy, a następnie oddać go pod dozór policyi na lat 2. Ludwika Ziółkowskiego zamknąć w wieży na miesięcy 8 a Piotra Tomczaka zamknąć w wieży na rok jeden i miesięcy 2, wreszcie Wiktoryę Kupczakową uniewinnić.

Kościan. W niedzielę 22 bm. odbędzie się o godz. 7 i pół wiecz. na sali strzeleckiéj zwyczajne posiedzenie Tow. Przemysłowego, na którem wygłosi odczyt ks. mans. Gładysz.

O liczny udział członków prosi Zarząd.

Król. pruska Loterya. (Bez gwarancyi). Berlin 18 b. m. Ciągnienie 4 kl. przedpołudniowe. Liczby w nawiasach oznaczają sumę wygraną. Wygrały następujące numera:

[illegible]
[3000] 338 639 816 30 **2**015 111 94 248 83 536 53 97 [300] 606 67 744
62 [3000] 91 817 98 949 **3**031 106 232 86 367 437 515 [500] 755 867
905 43 **4**140 44 290 403 534 606 82 779 950 **5**026 49 85 509 659 722
824 [10000] 70 956 **6**032 68 78 143 92 325 98 488 [300] 605 721 62
88 [300] 886 980 **7**030 135 227 508 9 72 795 837 **8**142 51 210 92 95
343 436 40 99 546 53 94 95 783 871 938 **9**003 127 69 221 64 78 319 95
464 584 728 61 [300] 887 917
10125 274 577 804 88 **11**058 129 57 77 [1500] 265 [300] 361 [1500]
504 77 90 634 791 930 **12**025 28 76 [3000] 103 87 419 615 [300] 751
858 905 [300] **13**024 91 114 [500] 43 233 428 556 58 605 44 80 801 54
98 943 63 **14**040 389 408 561 74 826 [3000] 969 99 [500] **15**148 50
299 327 417 [500] 67 527 87 601 58 68 962 **16**033 [1500] 43 244 68 71
78 80 494 [300] 567 669 768 **17**007 68 83 145 262 83 375 588 621 92
18108 243 346 607 [300] 27 32 42 85 768 73 940 [1500] **19**040 171
232 336 90 461 661 852 987
20006 150 222 85 415 90 550 702 [300] 21 923 **21**047 567 74 [500]
606 80 778 800 928 92 **22**024 71 [300] 161 399 482 651 801 63 900
[500] 38 84 **23**179 206 373 447 88 516 57 79 97 663 756 898 **24**016
339 **25**040 54 56 168 296 99 371 78 94 465 72 517 98 643 59 745 [1500]
58 [3000] 827 906 **26**057 216 23 300 520 38 627 821 **27**027 279 86
559 689 725 52 838 60 **28**155 210 376 513 857 924 35 **29**297 317 488
580 85 803 49 939
30002 20 452 87 757 819 51 965 96 **31**035 104 9 34 351 84 439
777 **32**105 [500] 47 829 73 920 97 **33**223 547 641 49 96 **34**009 111
421 75 525 651 53 [500] 772 815 62 **35**095 283 402 614 **36**097 107
225 337 [3000] 50 72 711 31 **37**012 92 114 83 262 95 97 318 761 828
96 **38**183 342 456 632 56 71 807 25 935 **39**043 98 144 [3000] 69
219 61 75 363 90 457 780
40010 31 204 25 46 614 796 972 **41**055 80 135 [3000] 46 218 358
96 427 74 503 716 833 53 **42**020 122 47 50 532 93 96 640 47 726 894
988 [500] **43**145 59 247 66 406 54 524 83 85 646 80 810 **44**009 22
190 277 409 503 54 608 11 772 802 57 69 919 **45**163 466 67 523 667 95
96 795 818 902 **46**290 336 [1500] 447 64 99 615 28 888 **47**031 102
[300] 72 210 48 376 495 507 26 649 58 731 42 58 935 **48**150 210 27 64
73 84 428 535 72 78 [500] 640 789 852 66 961 67 **49**163 91 216 52 415
62 82 548 88 647 [300] 793 848 901 6 30
50118 38 51 244 431 517 30 89 633 842 47 [300] 94 **51**111 12 57
252 368 81 409 [5000] 23 [1500] 28 514 642 716 [1500] 71 826 56
52033 108 92 303 485 [500] 524 847 922 45 **53**031 257 72 80 81 [1500]
399 414 19 89 542 72 91 646 97 934 **54**067 90 279 92 321 50 569 759
89 810 96 **55**163 65 328 546 53 617 91 776 845 972 **56**021 72 79 152
222 380 609 16 54 95 725 807 996 **57**007 131 41 60 202 554 669 **58**031
349 436 69 74 [300] 85 93 98 578 95 **59**148 96 287 424 504 675 816
60304 5 64 85 462 555 699 [3000] 764 893 952 95 **61**095 162 84
92 377 599 601 730 943 78 **62**089 [500] 226 32 307 88 427 84 613 772
823 939 **63**090 122 36 52 80 215 27 375 412 652 72 793 821 81 88
64011 58 61 125 586 694 779 [3000] 864 943 94 **65**080 285 552 664
771 [500] **66**109 73 74 280 356 518 85 651 80 811 947 82 88 **67**032
294 350 86 [1500] 656 805 **68**105 [1500] 16 241 314 34 56 422 72 551
743 844 90 91 995 **69**029 142 312 502 27 720 914 [1500]
70046 61 129 366 684 85 **71**098 261 697 825 996 **72**076 [500] 112
275 87 388 411 34 49 82 512 639 704 [500] 78 819 900 67 68 **73**039 61
83 163 250 468 829 54 [300] 90 976 **74**083 104 41 45 606 32 47 87 96
837 80 910 **75**021 37 243 422 28 507 31 43 [500] 98 614 35 82 750 850
984 **76**005 7 174 231 77 339 54 78 453 714 28 43 **77**119 [1500] 79 217
370 85 646 **78**219 24 83 300 [300] 477 573 [3000] 92 979 **79**319 402
14 [500] 524 32 797 880 967
80015 148 217 67 310 408 777 875 76 933 62 90 **81**322 73 76 407
26 509 52 828 61 927 **82**016 92 251 350 [1500] 476 562 659 931 **83**116
203 19 30 32 57 405 887 921 **84**091 120 25 342 [1500] 414 35 656 84
874 **85**030 46 61 116 273 478 555 70 671 840 984 **86**006 7 33 301 27
477 93 543 652 754 98 823 69 **87**038 306 33 415 588 683 711 12 848 54
88037 200 22 367 [3000] 446 572 73 96 609 930 69 89 **89**010 107 32
240 374 94 411 556 705 [3000] 61 831 936
90138 205 394 520 21 42 710 77 **91**067 80 104 243 [1500] 417 681
870 84 **92**023 150 73 77 349 [3000] 436 567 712 820 27 [500] 926 83
93015 324 586 663 934 [1500] **94**077 135 242 456 72 545 51 81 660 734
812 [500] **95**114 423 69 508 46 52 [1500] 629 38 779 91 955 77 **96**241
96 320 [1500] 529 602 39 93 725 840 51 947 64 **97**007 125 260 76 363
463 688 91 714 804 964 91 **98**165 202 33 539 91 747 70 94 870 **99**030
[300] 36 111 33 229 [500] 434 516 793
100053 73 88 226 84 603 4 45 784 86 947 72 **101**077 300 15 17
434 589 92 699 712 [3000] 56 869 **102**018 58 116 19 64 227 63 300 735
829 41 56 919 67 [500] **103**152 79 295 471 535 56 628 53 [3000] 731
65 84 97 806 75 931 **104**050 206 324 583 814 949 **105**108 220 537 74
629 40 71 77 83 97 933 [300] **106**119 31 223 68 477 729 848 926
107109 306 488 530 850 907 25 59 **108**002 7 298 335 532 640 726 837
50 930 [500] **109**044 [5000] 51 271 367 90 475 567 676 717 83 [300]
95 894 942
110268 422 51 660 81 701 25 818 67 [1500] 77 **111**283 319 [300]
90 434 586 655 986 90 **112**072 92 214 27 66 659 703 822 63 963
113050 180 328 [3000] 428 612 26 55 854 61 92 911 [5000] **114**025
33 143 314 483 540 55 778 862 935 48 **115**153 63 68 301 29 88 407
580 640 746 82 822 905 32 67 73 95 **116**043 395 419 33 642 51 761 69
803 94 **117**044 130 54 56 [300] 218 64 375 513 73 [1500] 82 882
118027 146 326 47 504 674 703 13 **119**087 143 254 358 60 548 56 75
603 64 770 800 48 97 902
120019 146 62 218 47 310 23 27 32 38 592 620 [500] 792 864
121097 138 6 221 414 71 625 99 819 **122**114 59 382 85 402 761 68
829 89 928 63 **123**098 255 84 [1500] 239 600 87 [3000] 763 68 813
973 78 90 **124**039 214 33 482 [3000] 78 591 672 713 56 **125**027
217 75 465 539 63 903 **126**100 258 414 618 799 972 87 **127**079 121
224 329 36 407 60 67 547 49 56 603 [1500] 79 743 826 976 **128**328
407 71 623 57 62 934 78 **129**028 52 218 83 365 645 751 884 942
130047 119 204 358 486 524 54 82 767 98 854 **131**071 74 [1500]
88 137 56 216 391 410 503 25 636 989 [300] **132**229 45 92 469 530
58 728 45 86 882 **133**080 121 57 320 56 64 434 560 799 899 **134**005
64 265 313 497 519 770 850 **135**061 130 227 99 517 [300] 75 658 844
136004 17 60 [300] 61 111 252 [1500] 59 380 546 47 652 711 839 67 71
964 **137**043 44 115 76 [3000] 307 70 402 64 504 740 **138**000 [3000]
111 282 316 19 433 66 584 645 799 837 919 61 **139**018 76 280 452 502
10 25 604 12 37 [1500] 774 76 82 916
140106 [1500] 7 13 269 82 332 661 794 805 28 **141**091 [3000]
183 302 [500] 514 725 26 827 909 33 51 83 **142**043 134 80 236 325 33
412 38 74 504 606 720 65 836 37 46 919 **143**108 315 584 600 83
144186 [300] 214 64 93 329 90 495 685 951 57 **145**292 404 11 533
98 646 [3000] 759 73 915 25 33 **146**190 256 824 99 958 **147**166 274
306 407 56 546 59 608 818 28 [5000] 904 11 90 **148**119 226 [1500] 41
47 458 83 538 43 682 828 **149**008 9 143 [500] 56 271 327 54 447 50
59 85 728 817 31
150016 214 321 89 536 42 50 68 722 52 82 [3000] **151**023 32 40
245 367 490 540 97 621 78 837 72 917 59 84 96 [500] **152**040 97 103
397 515 613 [300] 14 [3000] 87 849 57 902 **153**080 113 286 359 441
537 44 828 51 88 969 **154**040 59 235 64 [500] 383 580 818 905 32
155067 102 68 219 47 435 70 633 48 745 812 89 902 66 **156**046 409
512 623 98 845 923 34 **157**174 80 489 608 760 [500] 831 937 **158**019
49 73 143 57 68 215 88 400 42 [500] 554 647 776 948 78 91 **159**038
[3000] 48 [10000] 63 90 110 70 286 366 414 94 502 611 47 [500] 50 777 889
160025 293 [500] 333 435 62 511 39 43 79 706 10 79 **161**006 8
156 266 317 437 93 533 84 662 86 735 884 985 **162**013 34 173 [300]
347 537 723 59 879 949 74 **163**197 228 72 333 87 496 504 705 7 33 63
804 23 48 [1500] 925 **164**000 110 213 [300] **165**070 212 301 47 582
678 963 **166**134 380 402 47 691 722 930 [500] **167**096 117 86 242
555 638 52 [300] 819 20 51 54 912 55 **168**173 316 425 [500] 69 84
502 611 845 **169**096 168 204 [300] 333 499 551 54 603 718 72 921
170050 54 72 274 78 539 [1500] 89 683 846 51 927 52 **171**025
83 [1500] 210 98 323 593 650 744 **172**021 160 412 42 514 42 52
758 75 855 **173**084 220 [500] 85 301 400 583 703 19 [1500] 32 98
823 41 57 78 **174**050 81 308 80 [300] 529 602 7 36 [1500] 725 85
175090 423 64 [10000] 83 531 680 775 815 953 **176**017 37 74 101 97
[3000] 312 59 66 591 620 925 60 74 **177**065 303 [3000] 458 803 49 78
178137 63 269 312 69 422 60 522 634 45 716 936 73 **179**116 26 54
461 [3000] 568 83 661 70 758 816 43
180112 222 [300] 308 503 708 51 64 861 927 [500] 40 **181**004 5
75 77 236 96 301 452 583 86 684 882 **182**013 [300] 53 338 430 36 584
615 49 928 39 60 **183**094 325 523 657 844 50 91 **184**042 189 318 411
43 606 96 859 84 94 98 937 **185**208 340 61 [500] 534 648 [300] 97 736
37 807 **186**065 131 74 222 468 527 767 70 93 95 804 31 **187**016 52
286 399 402 619 94 912 48 55 **188**070 [3000] 91 451 76 86 763 803
189002 56 140 78 404 [3000] 648 73 [3000] 704 52 64 802 902 41

Berlin, 18 bm. Ciągnienie popołudniowe. Liczby w nawiasach oznaczają sumę wygraną. Wygrały następujące numera:

46 143 296 301 28 468 510 45 745 63 921 **1**162 83 87 242 46 363
478 521 789 800 50 84 979 86 **2**018 76 123 [3000] 50 205 47 318 46
524 788 954 60 63 81 **3**070 447 683 711 831 [300] 933 **4**244 84 615
[3000] 57 [300] 742 67 999 **5**083 148 90 93 416 21 26 [1500] 96 518 40
791 931 64 **6**177 202 3 387 93 839 934 45 **7**000 27 142 298 517 [1500]
18 22 625 46 89 856 72 **8**003 [1500] 30 131 50 262 387 507 702 20 77
9019 105 98 237 533 35 66 805 26 67 75 [300] 941 93
10139 263 88 316 27 471 627 70 760 **11**061 63 96 233 34 76 [1500]
362 470 82 665 80 863 905 **12**002 359 85 469 75 579 791 867 94 987
13065 74 [3000] 80 103 223 392 497 540 [3000] 91 694 **14**002 7 160
410 508 625 758 867 [300] 927 35 45 **15**041 58 159 71 234 61 67 306
[500] 52 99 416 500 55 858 68 973 89 94 **16**006 378 86 436 528 614
705 93 803 10 910 91 **17**084 85 149 98 18 [300] 555 659 96 735 75 83
902 **18**109 60 70 211 37 319 52 [500] 75 596 751 852 64 87 900 **19**115
31 247 316 23 508 774 869
20157 [1500] 256 [1500] 619 41 808 61 965 66 **21**014 [3000] 72
91 150 206 [300] 93 349 481 796 813 43 [500] 47 54 936 [500] **22**063
215 73 74 391 503 658 64 708 51 98 852 902 **23**087 201 22 [500] 89
314 23 588 653 724 79 938 **24**076 145 82 374 476 554 631 63 742
25001 [300] 178 252 393 468 503 613 825 59 **26**048 126 93 417 73 580
92 680 740 [300] 983 **27**067 144 295 844 64 925 **28**146 215 39 [1500]
98 365 90 91 467 80 529 636 766 824 **29**051 53 197 440 579 617 20 701
23 81 827 78 959 [3000]
30093 145 211 920 99 **31**015 157 89 440 56 68 84 86 730 852 80
32104 [1500] 16 73 [300] 284 319 78 429 77 [1500] 82 532 745 [300]
94 879 [300] 907 11 32 44 **33**004 25 58 68 152 390 441 67 515 28 63 70
643 716 [3000] 999 [5000] **34**075 79 287 [300] 349 420 77 [500] 574
834 42 49 937 **35**124 315 46 **36**109 248 95 [3000] 311 76 78 513 21
729 847 911 **37**006 20 323 37 401 4 725 78 **38**179 244 [1500] 50 81
307 428 [1500] 39 584 687 906 45 60 93 [1500] 97 **39**051 134 76 83 259
359 61 91 448 55 67 70 520 686 876 963
40039 [500] 123 274 377 407 638 974 **41**033 98 130 31 910 594
616 765 819 **42**042 93 212 54 65 86 397 432 52 99 757 806 21 25 970
78 **43**027 [3000] 53 258 64 79 85 453 81 503 35 55 87 715 831 48
44032 56 [500] 203 449 703 997 **45**030 102 361 **46**090 134 69 220
370 530 629 48 777 806 61 **47**030 235 46 47 329 30 95 591 661 730
877 919 64 **48**026 [300] 45 [1500] 93 239 [1500] 326 683 [500] 721
862 68 99 **49**147 237 39 374 428 54 542 630 48 80 700 60 809 51
[300] 946
50045 71 [500] 308 21 509 16 59 685 794 973 **51**103 245 86 310
55 656 712 918 86 **52**167 72 98 313 692 736 60 801 12 29 41 **53**014
36 70 [300] 102 67 71 553 65 695 776 82 821 78 **54**002 100 5 359 86
540 70 624 83 700 12 811 88 978 **55**012 75 [500] 220 411 62 583 610
703 96 923 **56**061 173 91 287 602 **57**014 220 351 627 30 48 763 86
849 92 902 62 96 **58**003 172 96 260 443 632 75 771 [3000] 883 950
59106 77 662 87 801 15
60032 51 119 292 318 422 50 515 633 703 4 30 52 931 [500]
61009 34 274 338 69 470 89 822 23 58 [1500] **62**000 79 177 439 528
862 66 976 **63**308 83 90 474 511 706 22 803 27 36 [500] 367 **64**028
100 13 291 [300] 308 13 22 597 757 813 931 **65**039 [3000] 83 470 595
879 **66**015 73 125 28 317 [300] 59 533 55 756 69 824 82 946 70
67008 112 19 228 537 [3000] 610 92 831 909 **68**149 833 **69**136 76
271 81 337 88 430 45 94 545 83 637 875
70478 775 802 22 905 **71**044 379 93 426 [300] 35 97 607 8 706
72014 39 65 120 320 528 687 703 15 85 866 **73**134 299 [3000] 378 483
570 89 637 935 44 **74**337 91 407 528 601 25 89 705 98 807 [300] 951
75018 181 290 335 401 9 41 48 53 500 56 760 818 972 **76**068 320 30 70
436 49 537 643 729 36 57 820 51 75 **77**120 29 228 34 425 69 628 717
822 34 **78**004 317 406 76 671 701 908 25 **79**002 183 271 426 [1500]
27 46 510 [3000] 96 631 789 91 878 90 956 62 72
80005 [300] 163 473 523 35 48 628 78 83 716 981 94 **81**015 49 92
95 122 245 48 429 510 34 55 714 32 879 905 49 **82**039 62 291 96 376
98 432 535 38 602 91 93 769 80 838 82 914 **83**209 [500] 369 526 49
[300] 82 751 64 844 **84**018 67 131 234 66 80 82 310 73 412 76 81 92
560 708 858 84 86 [1500] 92 935 68 94 **85**018 141 57 240 71 436 564
605 42 875 [1500] **86**043 113 292 352 558 831 67 70 954 **87**050 132
78 240 66 322 [3000] 57 419 84 586 751 837 **88**034 49 66 258 63 80
453 84 647 706 66 908 **89**043 348 416 52 93 649 804 56 92
90058 156 74 [1500] 209 63 419 43 847 90 903 **91**074 83 113 363
414 56 62 577 906 **92**140 52 200 5 62 305 9 56 [1500] 440 617 771 88
834 **93**138 [3000] 285 88 334 477 520 656 742 820 **94**069 164 229 424
26 555 [3000] 78 800 [300] 964 **95**151 62 255 [300] 431 [3000] 590 662
96003 13 14 179 [300] 398 627 47 771 850 918 23 **97**187 229 551 749
812 90 **98**223 65 307 455 545 82 92 608 769 **99**040 171 424 81 506
[500] 24 629 879 983
100175 367 721 948 55 77 **101**110 718 905 60 **102**069 149
[1500] 379 415 35 93 501 14 678 94 885 **103**138 64 95 294 301 480
572 [3000] 720 48 61 96 953 **104**127 85 255 393 425 645 946 73
105075 190 222 37 [300] 656 716 836 [1500] **106**120 81 320 38 [300]
98 442 772 825 **107**016 163 70 280 371 88 454 55 [1500] 56 [300] 585
650 712 27 [1500] **108**034 48 97 146 96 261 300 424 55 528 706 88
109081 83 183 84 228 309 44 488 [3000] 95 806 52 919 34 54
110032 50 364 505 19 96 643 751 81 997 **111**217 99 378 599 [3000]
755 933 34 56 **112**328 443 62 614 23 706 78 913 **113**032 [500] 40 55
120 279 553 70 718 52 860 **114**071 [1500] 73 96 [3000] 163 86 351 558
664 69 82 745 903 92 **115**072 110 42 206 73 493 690 808 41 979 **116**105
296 309 74 532 [500] 80 661 906 **117**090 404 16 54 671 778 83 870
118065 [3000] 83 121 278 306 90 405 28 665 81 882 960 **119**089 248
58 313 35 59 457 69 84 [300] 618 [3000] 712 23
120296 370 521 **121**058 157 209 16 332 605 38 74 753 814 [500]
943 **122**002 225 45 366 449 55 516 50 73 775 914 **123**053 99 223 29
365 434 37 603 55 **124**099 137 83 292 323 609 48 71 741 856 993
125025 100 39 63 [1500] 258 341 334 805 970 71 **126**294 407 667 852
127350 471 575 678 80 739 75 808 11 85 954 **128**013 54 56 168 84
237 44 321 43 424 518 62 76 661 787 821 41 **129**067 140 55 204 403
562 77 631 66 83 762 67
130210 478 89 92 501 4 56 654 824 [300] 35 64 93 947 99 **131**091
174 213 315 68 647 829 **132**067 194 231 [500] 51 62 351 442 55 75 526
54 [300] 65 634 [3000] 707 80 90 887 996 **133**046 71 138 73 248 54
450 594 766 821 908 80 [1500] **134**007 25 71 82 103 7 255 66 365 74
464 629 810 26 56 86 **135**069 110 44 67 264 410 52 680 758 [3000] 76
84 **136**078 312 18 507 52 63 613 791 993 **137**060 61 88 188 284 535
52 684 784 813 944 **138**082 126 30 203 36 49 358 542 [1500] 613 58 66
718 [3000] 866 902 12 49 **139**071 128 30 450 80 561 628 730 854 932 94
140094 257 301 28 70 85 459 95 716 74 849 913 68 **141**034
[5000] 297 430 42 640 97 789 803 36 59 **142**021 56 70 183 334 470
551 856 955 74 **143**034 129 281 91 310 92 466 693 749 858 79 931
144008 249 364 89 [500] 606 34 57 733 **145**019 90 223 85 451 508
716 977 81 **146**083 301 16 485 809 976 **147**022 [1500] 146 211 60
94 384 411 788 806 **148**005 62 73 397 449 541 51 615 764 73 833 51
149097 173 87 276 96 385 90 428 33 757 827 61 89 98 [3000] 986
150031 58 286 331 467 817 [300] 19 **151**078 90 101 25 46 334
45 99 413 17 69 567 74 840 **152**011 60 123 229 306 22 499 517 18 61
[300] 86 706 37 50 812 29 41 972 75 **153**091 160 98 212 15 40 66 81
315 38 [1500] 530 38 855 **154**106 17 [3000] 53 [300] 335 641 48 49
84 720 813 25 79 99 959 **155**007 58 177 249 55 495 97 [300] 550 605
72 782 936 65 **156**051 187 296 309 39 79 **157**028 [1500] 119 22 48
359 504 33 633 777 **158**074 230 367 521 619 813 990 **159**180 204
57 807 931 [300] 97
160241 49 [300] 85 318 89 486 93 639 97 [500] 714 909 40 **161**283
525 665 69 708 44 [500] 805 67 931 65 89 **162**028 312 555 66 99 756
67 **163**046 203 56 500 16 42 45 50 648 843 89 **164**006 26 140 375 87
486 504 605 731 36 882 91 960 **165**079 142 254 67 341 424 518 [500]
72 831 **166**032 45 295 305 26 90 94 501 20 685 963 **167**205 44 97 311
444 742 64 929 [1500] **168**009 45 239 [300] 89 343 68 723 40 85 862
75 995 **169**018 106 98 217 66 72 76 443 95 749 825
170012 124 257 326 [1500] 409 75 608 781 **171**103 58 [500] 74
95 219 33 332 416 629 35 42 729 812 940 94 **172**001 11 [500] 40 47
464 599 691 723 **173**001 101 59 96 527 82 617 32 47 715 838 91
174045 47 357 415 79 554 86 605 [500] 798 **175**089 154 238 360 574
[1500] 610 44 938 60 **176**059 132 [300] 368 93 604 39 793 899 [3000]
979 **177**102 50 62 291 324 [300000] 28 30 72 428 611 943 68 **178**066
70 154 77 258 66 598 708 **179**097 181 206 361 595 762 844 59 [300] 906
180024 96 121 255 [500] 61 312 28 560 814 938 83 **181**109 45 61
220 305 461 550 80 727 864 981 98 **182**003 44 112 47 427 86 583 94
708 **183**023 226 387 433 80 560 732 96 950 87 **184**069 247 84 335 36
427 592 **185**156 69 84 325 443 669 834 **186**094 [3000] 193 200 589
821 29 958 **187**083 214 15 [300] 56 543 53 89 [500] 642 774 77 918
188011 85 101 40 206 42 483 503 36 660 93 716 26 895 948 51 **189**091
183 296 353 622 747

Rozmaitosci.

— * **Straszna** tregedya rozegrała się we wsi Molina pod Salermo. Piekarz Jelice Alfieri poślubił dziewczynę lekkich obyczajów, która już nazajutrz po ślubie zaczęła go zdradzać i zawiązała na nowo stósunek z kochankiem, zerwany na krótko przed weselem. Alfieri wypędził niewierną żonę, a ta powróciła do rodziców Wieczorem 6 bm. dręczony zazdrością, udał się Alfieri do mieszkania teścia i zapytał o żonę; gdy zaś teść odpowiedział mu, że by przyszedł nazajutrz, gdyż z tak rozdrażnionym człowiekiem nie można późnym wieczorem rozmawiać, Alfieri wydobył nóż z zanadrza i zabił na miejscu starca. Następnie wyciągnął z łóżka teściową i żonę, zbił je w straszny sposób i w końcu zabił tym samym nożem, co teścia. Szwagier Alfieriego, 16 letni chłopiec, chciał mu nóż wyrwać i rozpoczęła się między nimi straszliwa walka, w której zwyciężył Alfieri i jak dzikie zwierzę, zamordował chłopca. Popełniwszy i to zabójstwo, Alfieri dobrowolnie oddał się w ręce sądu.

(Za wszelkie niżej podane ogłoszenia i nadesłane reklamy, redakcya pisma naszego nie bierze żadnej odpowiedzialności.)

Wiadomości handlowe.

Kurs papierów dnia 19 maja.

Poznańskie listy zastawne 4%	101,80
Poznańskie listy zastawne $3^1/_2$%	95,60
Poznańskie listy rentowe	102,75
Listy zast. 5% Królestwa Polskiego	67,50
Listy polskie likwidacyjne	65,10
Rosyjskie banknoty za 100 rs.	214.80
Rosyjskie $4^1/_2$% listy zastawne	93,00
Zach. pruskie $3^1/_2$% obligacye	95,30
Zach. pruskie $3^1/_2$% listy rentowe	00,00
Rosyjska pożyczka 4% 1880	95,50
Rumuny 4% pożyczka 1880	82,10
Austryackie banknoty	170,70
Węgierska 5% renta	85,80
Węgierska 4% rentazłota	93,80

Poznań, dnia 20 maja, — Ceny targowe

Ceny ustanowione przez stowarzyszenie kupieckie	Za 100 kilogramów. piękn. mrk.	fen.	średn. mrk.	fen.	pośledn. mrk.	fen.
Pszenicy nowej	[illegible]	00	21	40	21	00
Żyta	19	80	19	20	19	00
„ nowego	—	—	—	—	—	—
Jęczmienia	16	00	15	00	14	50
Owsa nowego	16	—	15	—	14	50
Groch	20	00	19	00	—	—
Kartofli	5	00	4	20	—	—

Okowita w miejscu bez beczki 50-te 57,10 m.
70-te 37,90 m.

Berlin, 19 maja. (Doniesienie urzędowe.)

Pszenica za 1000 kilogr. w miejscu płacono 194—216 mrk — podług jakości.

Żyto za 1000 klg. w miejscu podług jakości, miejscowe od 191—198—000.

Owies za 1000 klgr. w miejscu płacono 145—171 mrk podług jakości.

Jęczmień za 1000 klg w miejscu płacono 143—185 m podług jakości.

Groch do gotowania 180—230 m. na paszę 160—170 m

Petroleum za 100 klg. z beczką w ilościach m. 50 cent w miejscu 21,7 m.

Okowita niepodatkowana 50 m., na listopad 000—000 niepodatkowana 70 m. na maj 40,2—39,5—49,8—39,7 na listopad-grudzień 37,9—37,6—37,7 m.

Poznań, dnia 19 maja.

Ceny ustanowione przez komisyą targową.	Za 100 kilogramów. piękny mrk.	fen.	średni mrk	fen.	pośledn. mrk	fen.
Słomy	4	50	4	25	4	—
Siana	4	50	4	25	4	—
Kartofli	5	50	5	00	4	50
Skopowiny za 1 kg. = 2 ft	1	40	1	35	1	30
Wieprzowiny „	1	30	1	25	1	20
Wołowiny „	1	40	1	35	1	30
Cielęciny „	1	30	1	25	1	20
Masła „	2	60	2	40	2	20
Jaja za kopę	2	20	2	15	2	10

Wrocław, dnia 19 maja. — Ceny targowe.

Stałe ceny ustanowione przez deputacyą targową.	W markach i fenygach za 100 kilogramów. piękny		średni		pośledni	
Pszenica biała stara	—	—	—	—	—	50
„ nowa	21	40	20	30	18	40
„ żółta stara	—	—	—	—	—	50
„ nowa	21	30	20	30	18	40
Żyto	20	80	19	70	18	40
Jęczmień nowy	17	00	16	00	14	50
„ stary	—	—	—	—	—	—
Owies nowy	14	80	14	00	13	00
Grech	21	—	19	50	18	—
Rzep	24	60	23	40	20	20
Łubin żółty	—	—	—	—	—	—
Łubin niebieski	—	—	—	—	—	—

Nakładem i czcionkami Dr. R. Szymańskiego w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny Józef Siemianowski w Poznaniu.